

מאורות אל העבר

יד טבת תשג | 22/12/1942

גטו קרקוב מאת לא ידוע - , courtesy of Instytut Pamięci Narodowej, ויקפדיה נחלת הכלל,

מפת עולם

ליל ציגנריה

ליל י"ד בטבת תש"ג (22.12.1942) עבר תחילה בנעימים על רבים מהחיילים ומהקצינים הגרמניים ששהו בקרקוב, בירת הממשל הגרמני בפולין הכבושה. בקבוקי תבערה, רימונים שהושלכו למרכזי הביולי הגרמני, בסיסים שהותקפו בכל רחבי העיר ודגלי פולין שהונפו על בניינים מרכזיים הפרו את שלוות חופשת חג המולד. הגרמנים הזועמים שספגו לא מעט אבדות, בעיקר בהתקפה על קפה ציגנריה שבמרכז העיר, פתחו במצוד נרחב שבסופו לכדו את רוב המבצעים. לתדהמתם, התברר כי היו אלה חברי תנועות הנוער היהודיות שפעלו בגטו קרקוב והתארגנו במסגרת מחתרות "החלוץ הלוחם" ו"איסקרא" (הניצוץ). הלוחמים, שכשלו בניסיונות קודמים לפרוץ לפרטיזנים, ועסקו עד עתה בפגיעות מקומיות בחיילים גרמניים או במלשינים יהודיים, החליטו לבצע פעולות מתוך השטח הארי בעיר כדי לא לסבך את היהודים שנותרו בגטו בפעולות נקם. רוב אנשי המחתרת נרצחו מיד, ואחרים הועברו למחנות ההשמדה (שם הצטרפו לא פעם למחתרות שפעלו במחנות אלו). הרושם שהותירה פעולת הנקם היה רב. "שלוש השורות בהיסטוריה" שיספרו על גבורת הצעירים היהודיים שביקש דולק ליבסקינד, מפקד המחתרת, להנציח לדורות - נכתבו.